

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

De causa requietis Terrae in medio. Cap. 10.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

illud dicere; sed ex opinione Pythagoræ, quæ in Timæo sectatur: Plurimi enim ex Pythagoreis asseruerunt, stante cœlo, volui terram; vt Philolaus, Heraclides Ponticus, atq; Ecphantus, & cum eis Niceta Syracusanus; vt in Academicis refert Cicero, auctoritate Theophrasti. Attamen ex opinione Platonis secus proculdubio est sentiendum: quod manifestissimè patet; quia cœlum moueri affirmat, & fatetur à nobis in terra positam seruari, & mensurari posse cœli motus: quod non contingeret, si terra volueretur in orbem.

De causa requietis terræ in medio.

CAP. X.

Um terra in vniuersi medio requiescat, iure quis mirari poterit, & ad causæ inuestigationem excitari; vnde eueniat, quòd ea saltem non decidat, & versus aliquam cœli partem cadat, & ruat. Quam difficultatem mouet Plato in Phèdone: & cum varias retulisset, reiecitque causas ab aliis relatas; demum afferens propriam sententiam, inquit: Persuasum mihi quidem est: primò, si est terra in cœli medio rotunda; nil ei opus esse, vel aere, vel alia necessitate eiusmodi, ad hoc, vt nunquam decidat; sed ad eam sustinendam satis id esse, quòd & cœlum vndique sibi ipsi simillimum est omnino, & terra vndique æquilibris: Res enim æquilibris, in similis alicuius medio posita,

sita, nec magis, nec minùs potest in partem ali-
 quam inclinari; cumque similiter se habeat, ab
 inclinatione permanet aliena. Hæc Plato. Ari-
 stoteles verò in secundo de cælo cont. 90. hæc
 opinionem tribuit Anaximandro, & esse fal-
 sam ostendit; præsertim ex eo: quia pari ratio-
 ne sequeretur, nec ignem, nec aliud corpus in
 medio collocatum, debere moueri. Insuper,
 quia terra, nedum non mouetur à medio; ve-
 rum etiam ad medium tendit, cum fuerit ex-
 tra medium collocata; non autem ruit versus
 partem illam cæli sibi propinquiorem. Pro-
 culdubio; si pro causa, solam indifferentiam,
 & æqualem distantiam à cælo assignaremus;
 dimittè eam traderemus: at dum principia,
 & fundamenta Platonis perpendemus; ex eis,
 nec non ex indifferentia simul, conuenientem
 causam colligere valebimus: nam, & per na-
 turam, & per animam, & per conuenientem
 mundi formam, in medio terram requiescere
 percipiemus. Per naturam primò; quoniam
 id, quod per animam vniuersi est dispositum,
 per naturam fieri dicitur: dispositio partium
 mundi, pendet ex prouidentia per animam, &
 naturam mediam. Id autem, quod à Platone
 dicitur de indifferentia; partim dicitur ex opi-
 nione aliorum satis apparente; partim dicitur,
 vt indicetur, terram requiescere in medio, ra-
 tione ordinis vniuersi; vt manifestetur, de ra-
 tione eius esse, vt æquè distet à cælo; cum ad
 illud se habeat, tanquam centrum. Consuevit

tamen in suis dialogis Plato, multa proferre ex aliorum sententia, & ad vulgi demulcendas aures: quæ à solerti Platonico debent deinde, per potiora Platonis fundamenta, in convenientem sententiam redigi.

De Gravitate, & Leuitate.

CAP. XI.

TRiplex in corporibus, quæ elementa dicuntur, consideratur grauedo: Vna est aduentitia; per quam dicimus corpora, quò magis mouétur, eò ferri velociùs; & quò feruntur velociùs, esse grauiora: Altera est naturalis propensio ad proprium motù. Postrema est grauedo essentialis; de qua loquentes, dicimus terram grauem, ignem leuem. Si loquimur de prima aduentitia grauitate; ea solùm elementis conuenit, dum redeunt in suam naturam, & locum sibi competentem: & conuenit, non in principio, sed in progressu motus: & nõ minus conuenit ætheri, & aeri, quàm aquæ, & terræ. Cœlo hæc grauedo non conuenit; quia nunquam à suo loco, suauè natura recedit. Secunda grauedo conuenit elementis duplici modo; primo, dum redeunt in suum locum; altero, dum feruntur in orbem: nam hæc grauitas nil aliud est, nisi propensio ad illum motù. Ex his duobus modis, primus non conuenit cœlo; quia non mouetur motu recto: alter verò maximè conuenit; quia maximè ad motum suum est pro-